

В.М. УЧАНІНУ – 75!

Колектив Інституту електрозварювання ім. Е.О. Патона НАН України, редколегія та редакція журналу «Технічна діагностика та неруйнівний контроль» щиро вітають доктора технічних наук, провідного наукового співробітника Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка НАН України, заступника головного редактора нашого журналу Валентина Миколайовича Учаніна з ювілеєм!

В.М. Учанін — відомий науковець та експерт у галузі неруйнівного контролю і діагностики матеріалів електромагнітними методами. У Фізико-механічному інституті працює з 1971 р. по даний час, де пройшов шлях від інженера до завідувача лабораторії. У 1992–2000 рр. працював начальником відділу у науково-дослідному і проєктному інституті приладів автоматичного регулювання і систем управління «Промприлад». У 1983 р. успішно захистив кандидатську, а у 2017 р. — докторську дисертацію. В.М. Учаніним розроблено наукові основи створення нових засобів і технологій вихрострумової дефектоскопії і структуроскопії матеріалів та об'єктів, що характеризуються високим рівнем завад. Ним запропоновано принципи побудови вихрострумівих перетворювачів подвійного диференціювання, вихрострумівих дефектоскопів і структуроскопів для контролю відповідальних конструкцій в умовах виробництва та експлуатації, які також стали основою низки автоматизованих систем контролю (НВФ «Ультракон-сервіс», НВФ «Промприлад»). Нові технічні рішення використано для створення дефектоскопів типу ДУЕТ, ПОЛІТ, ЛЕОТЕСТ (ВД 3.01, ВД 3.02, ВД 3.03, ВД 4.01, ВД. 3.03АН), ОКО-01, ВД3-71, ВД3-81 і ЕДДІКОН. Прилади впроваджено в космічній та авіаційній галузі (КБ «Туполєв», ДП «Антонов», ПАТ «Мотор-Січ», ДП «Івченко-Прогрес», ДКБ «Південне», Авіакомпанія «МАУ», Миколаївський, Конотопський, Львівський, Одеський авіаремонтні заводи) та інших галузях (ДП «Завод ім. В. Малишева», ПАТ ДТЕК «Західенерго», ГПУ «Львівгазвидобування», НВФ «Зонд», Карпатському та Полтавському експертно-технічних центрах, Нововолинському ливарному заводі тощо). Створено структуроскопи типу Альфа та Дельта для виявлення газонасичених шарів титанових сплавів в інтересах авіаційного двигунобудування. Запропоновано принципи побудови приладів для безконтактного вимірювання

електропровідності алюмінієвих сплавів, на базі яких створено нову методологію визначення технічного стану об'єктів довготривалої експлуатації за параметрами циклічної тріщиностійкості. Це використано для оцінювання деградації алюмінієвих сплавів літаків довготривалої експлуатації та оптимізації режимів зварювання конструкцій із алюмінієвих сплавів (ДП «Антонов»). Запропоновано нові способи та засоби для визначення напруженого стану конструкцій із феромагнітних сталей за змінами магнітної анізотропії, які використано для визначення залишкових і робочих напружень у зоні зварних швів, моніторингу мостових конструкцій під час монтажу. Протягом багатьох років Валентин Миколайович організовував і проводив щорічну Карпатську конференцію з неруйнівного контролю в Славську. В.М. Учанін є автором 130 патентів і авторських свідоцтв, понад 320 публікацій і 5 монографій. Він є членом Міжнародної академії неруйнівного контролю (Брешія, Італія), членом правління Українського товариства неруйнівного контролю та технічної діагностики, заступником головного редактора журналу «Технічна діагностика та неруйнівний контроль», членом редакційної колегії журналів «Відбір і обробка інформації», «The Paton Welding Journal» і «Методи та прилади контролю якості». За роботи, пов'язані з розв'язанням проблем діагностики авіаційної техніки, у 2017 р. В.М. Учаніну було присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки, а у 2020 р. за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу України, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм було присвоєно почесне звання «Заслужений винахідник України».

Валентин Миколайович — талановита людина не тільки в науці. Він є відомим українським джазовим музикантом-саксофоністом, учасником легендарних груп «Клуб шанувальників чаю», «Тендер блюз» і «Dzyga Jazz Quintet», що представляли Львів та Україну на фестивалях і концертах по всьому світу та назавжди завойовували любов шанувальників в Україні та далеко за її кордонами. Його ім'я можна знайти в Енциклопедії Українського джазу.

Валентин Миколайович Учанін все своє життя присвятив науковій діяльності, його праці — безцінний внесок у розвиток науки і техніки нашої країни!

Щиро бажаємо ювіляру міцного здоров'я, успіхів і благополуччя!